

EMI Available CLASSIC EMI Available
CLASSIC COMPUTERS and XEROX SHOP
 1B-Chawk, Main Road Utnoor-9652790005
 Laptop, Computers, Printers, CC Cameras all Accessories

త్రుభాత సమాచారం

తెలంగాణ తెలుగు దినపత్రిక

Prop: Syed inkeeshafali RAJAJ FINSERV Call: 940016775, 9652790005

CLASSIC ELECTRONICS COMPUTERS & XEROX

సంపుటి : 15 సంఛక : 221 ఆదిలాబాద్ ఎడిటర్ - సయ్యద్ కరీం గురువారం, 12 ఫిబ్రవరి 2026 పేజీలు : 4 వెల : 2/-

జీహెచ్ఎంసీలో కొత్త కార్పొరేషన్లు

హైదరాబాద్ : తెలంగాణలోని రేవంత్ సర్కార్ కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (జీహెచ్ఎంసీ) ని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మూడుగా విభజించింది. జీహెచ్ఎంసీతో పాటు సైబరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్, మల్కాజ్గిరి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్గా విభజనైనా ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అంతేకాకుండా.. ఈ మూడు కార్పొరేషన్లకు కమిషనరీల నియమిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. జీహెచ్ఎంసీ కమిషనరీ ఆర్డీ కర్తవ్యను యథాతథంగా కొనసాగించగా.. ఓఎంసీకి శ్రీజన, ఎంఎంసీకి వినయ్

కృష్ణారెడ్డిని కమిషనరీగా నియమిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్, గ్రేటర్ మల్కాజ్గిరి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్, గ్రేటర్ సైబరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు సెక్షన్ల ఆఫీసర్ గా సెక్షన్ల సెక్రటరీ జయ్ రంజన్ ఐఎస్ కొనసాగనున్నారు. ప్రస్తుత GHMC హెడ్ ఆఫీస్ లోనే గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఆఫీస్ కొనసాగనుంది. తార్కాక మాదా కార్యాలయంలో గ్రేటర్ మల్కాజ్గిరి కార్పొరేషన్ ఆఫీస్, మాదాపూర్ నాక్ బిల్డింగ్ లో గ్రేటర్ సైబరాబాద్ కార్పొరేషన్ ఆఫీస్

రేవంత్ సర్కార్ సంచలన నిర్ణయం..

మూడు కార్పొరేషన్లుగా జీహెచ్ఎంసీ..

ఉండనుంది. 150 వార్డులతో గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్.. 74 వార్డులతో గ్రేటర్ మల్కాజ్గిరి కార్పొరేషన్, 76 వార్డులతో గ్రేటర్ సైబరాబాద్ కార్పొరేషన్ ఉండనుంది. **కార్పొరేషన్ జోన్లు.. ప్రాంతాలు ఇలా..**
గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ - ఖైరతాబాద్, చార్మినార్ జోన్లతోపాటు సికింద్రాబాద్, ఎల్వీనగర్ జోన్లలోని కొన్ని ఏరియాలు, బండ్లగూడజాగిర్, శంషాబాద్, జల్పల్లి, బడంగ్ పేట్, తుక్కూగూడ, ఆదిభట్ల, తుర్కయాంజాల్, మీర్ పేట్, పెద్దఅంబల్ పేట అన్ని ఒక కార్పొరేషన్లో ఉంటాయి. ఖైరతాబాద్, సికింద్రాబాద్, గోల్కొండ, చార్మినార్, శంషాబాద్, రాజేంద్రనగర్ జోన్లతో +ఎంసీ ఉంటుంది.

సైబరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ - కూకట్ పల్లి, శేరిలింగంపల్లి జోన్లతోపాటు నార్సింగి, మణికోండ, తెల్లపూర్, అమీన్ పూర్, బొల్లారం, నిజాంపేట్, దుండీగల్, కొంపల్లి, గుండ్లపోచంపల్లి, మేడ్చల్ ఇందులో ఉంటాయి. కూకట్ పల్లి, శేరిలింగంపల్లి, కుత్బుల్లాపూర్ జోన్లు కలిపి ఇప్పుడు సైబరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్-జవీబి ఏర్పాటుంది.
మల్కాజ్గిరి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్.. ఎల్వీనగర్, సికింద్రాబాద్లో కొన్ని జోన్లతోపాటు బోడుపల్లి, ఫిర్దాదిగూడ, పోచారం, ఘట్కేసర్, నాగారం, దమయ్యగూడ, జవహర్ నగర్, తూముకుంటతో మరో కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుంది. మల్కాజ్గిరి, ఉప్పల్, ఎల్వీనగర్ జోన్లుగా మల్కాజ్గిరి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్-వీవీబి అయింది.

లోక్ సభ స్పీకర్ పై అవిశ్వాస తీర్మానం.. మార్చి 9వ తేదీన చర్చ..

లోక్ సభ స్పీకర్ ఓం బిర్లా అవిశ్వాస తీర్మానంపై మార్చి 9వ తేదీన చర్చ జరిగే అవకాశం ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. స్పీకర్ తొలగించే తీర్మానంపై చర్చ బడ్జెట్ సమావేశాల రెండో భాగం మొదటి రోజు అయిన మార్చి 9న జరిగే అవకాశముందని లోక్ సభ వర్గాలు తెలిపాయి. కాగా, విపక్షాలికి చెందిన మహిళా ఎంపీలు దాడికి ప్రయత్నిస్తారనే సమాచారంతో ప్రధాని ప్రసంగం లేదని సభాపతి స్థానం నుంచి ఓం బిర్లా ప్రకటించడం, మహిళా ఎంపీలపై తప్పుడు సమాచారాన్ని వ్యాప్తి చేసిన బీజేపీ ఎంపీపై స్పీకర్ ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోకపోవడాన్ని విపక్షాలు విమర్శిస్తున్నాయి. ఈ క్రమంలో 118 మంది సభ్యుల సంతకాలతో మంగళవారం ఉదయం లోక్ సభ సెక్షనరీ జనరల్ కు విపక్షాలు అవిశ్వాస తీర్మానం నోటీసు అందజేశాయి.

లంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్న స్పీకర్ ను తొలగించాలని అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టేందుకు లోక్ సభ సెక్షనరీకి మంగళవారం కాంగ్రెస్ నోటీసులు అందజేసింది. దీంతో తనపై వచ్చిన అవిశ్వాస తీర్మానం నోటీసును కొట్టివేసే వరకు సభా కార్యకలాపాలకు హాజరు కాకూడదని ఓం బిర్లా నిర్ణయించుకున్నారు. నోటీసును పరిశీలించి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని సభా ప్రధాన కార్యదర్శిని కూడా ఆయన ఆదేశించారని లోక్ సభ వర్గాలు తెలిపాయి. కాగా, విపక్షాలికి చెందిన మహిళా ఎంపీలు దాడికి ప్రయత్నిస్తారనే సమాచారంతో ప్రధాని ప్రసంగం లేదని సభాపతి స్థానం నుంచి ఓం బిర్లా ప్రకటించడం, మహిళా ఎంపీలపై తప్పుడు సమాచారాన్ని వ్యాప్తి చేసిన బీజేపీ ఎంపీపై స్పీకర్ ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోకపోవడాన్ని విపక్షాలు విమర్శిస్తున్నాయి. ఈ క్రమంలో 118 మంది సభ్యుల సంతకాలతో మంగళవారం ఉదయం లోక్ సభ సెక్షనరీ జనరల్ కు విపక్షాలు అవిశ్వాస తీర్మానం నోటీసు అందజేశాయి.

కేంద్రం కీలక నిర్ణయం.. ఇకపై జనగణమన కంటే ముందు వందేమాతరం పాడాల్సిందే!

కేంద్ర ప్రభుత్వం జాతీయ గేయం వందేమాతరం ఆలాపనకు సంబంధించి చారిత్రాత్మక నిర్ణయం తీసుకుంది. జాతీయ గీతం (జనగణమన) తరహాలోనే వందేమాతరానికి కూడా ప్రోటోకాల్ ఉండాలని స్పష్టం చేస్తూ కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ కొత్త మార్గదర్శకాలను విడుదల చేసింది. బుధవారం (ఫిబ్రవరి 11, 2026) ఉదయం నుంచే ఈ నిబంధనలు అమలులోకి వచ్చాయి. ఇప్పటివరకు అధికారిక కార్యక్రమాల్లో వందేమాతరంలోని మొదటి రెండు చరణాలను మాత్రమే పాడేవారు. అయితే, కొత్త మార్గదర్శకాల ప్రకారం.. 1937లో తొలగించబడిన నాలుగు చరణాలను తిరిగి కలిపి, మొత్తం ఆరు చరణాలను పాడాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఈ పూర్తి గేయం ఆలాపనకు సుమారు 3 నిమిషాల 10 సెకన్ల సమయం పడుతుంది. **కొత్త నిబంధనలు ఇవే:** ముందుగా వందేమాతరం: ఏదైనా ప్రభుత్వ కార్యక్రమం లేదా పాఠశాల ప్రార్థనలో జాతీయ గీతం (జనగణమన) కంటే ముందే వందేమాతరం గేయాన్ని ప్లే చేయాలి లేదా ఆలపించాలి. నిలబడటం తప్పనిసరి: వందేమాతరం పాడుతున్నప్పుడు సభికులందరూ గౌరవనీయంగా నిలబడటం తప్పనిసరి. అయితే, సినిమా హాజల్ డాక్యుమెంటరీలు లేదా సినిమాల్లో భాగంగా ఈ గేయం వస్తే నిలబడాలని అవసరం లేదని స్పష్టం చేశారు. అధికారిక కార్యక్రమాలు: పద్మ అవార్డుల ప్రధానోత్సవం, రాష్ట్రపతి లేదా గవర్నర్ హోదాలో కార్యక్రమాలు, వారి రాక, వెళ్లిపోయే సమయంలో ఈ గేయాన్ని ప్రదర్శించాలి. పాఠశాలల్లో అమలు: దేశవ్యాప్తంగా అన్ని పాఠశాలల్లో ఉదయం ప్రార్థనలో జాతీయ గీతానికి ముందు వందేమాతరం పాడాలని హోం శాఖ

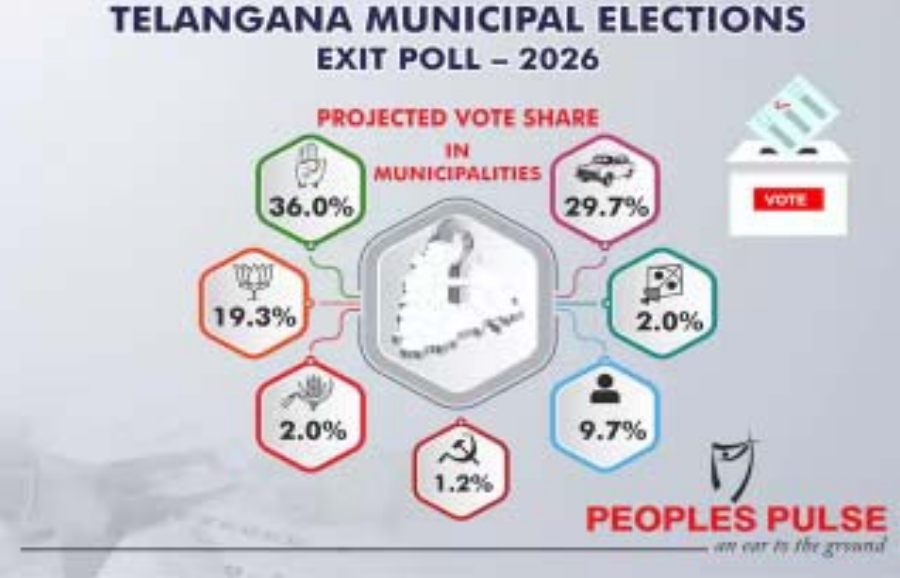
సూచించింది. వందేమాతరం గేయానికి 150 ఏళ్లు పూర్తయిన సందర్భంగా (1875-2025) ప్రభుత్వం ఈ మార్పులు చేపట్టింది. గతంలో ఈ గేయంపై బీజేపీ, కాంగ్రెస్ మధ్య తీవ్రస్థాయిలో రాజకీయ వివాదం నెలకొంది. 1937లో కొన్ని చరణాలను తొలగించడం ద్వారా అప్పట్లో కాంగ్రెస్ దేశ సంస్కృతిని విస్మరించినందున బీజేపీ విమర్శించగా, దీనిపై పెద్ద ఎత్తున చర్చ జరిగింది. ప్రస్తుత నిబంధనల ప్రకారం, ఏదైనా జాతీయ గేయానికి ఉద్దేశపూర్వకంగా అంతరాయం కలిగించినా లేదా గౌరవించకపోయినా 'జాతీయ గౌరవ అవమాన నిరోధక చట్టం' కింద గద్దెపై మూడేళ్ల జైలు శిక్ష పడే అవకాశం ఉంది.

ముగిసిన మున్సిపల్ పోలింగ్.. ఫలితాలపై ఉత్కంఠ!

హైదరాబాద్ : తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మున్సిపల్ ఎన్నికల పోలింగ్ ప్రక్రియ అధికారికంగా ముగిసింది. ఉదయం 7 గంటలకు ప్రారంభమైన ఓటింగ్ సాయంత్రం 5 గంటల వరకు నిరంతరాయంగా కొనసాగింది. గడువు ముగిసే సమయానికి పోలింగ్ కేంద్రాల వద్ద కూర్చున్న వేచి ఉన్న ఓటర్లకు అధికారులు ఓటు వేసే వెసులుబాటు కల్పించారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న 7 కార్పొరేషన్లు, 116 మున్సిపాలిటీల్లో ఓటర్లు ఉత్సాహంగా తమ హక్కును వినియోగించుకున్నారు. కొన్ని చోట్ల చిన్నపాటి ఉద్రిక్తతలు మినహా ఓటింగ్ ప్రక్రియ దాదాపు ప్రశాంతంగానే సాగింది. ఈ ఎన్నికల్లో గెలుపు గుర్తించుకోవడానికి ప్రధాన రాజకీయ పార్టీలు సర్వశక్తులు ఒడ్డాాయి. ప్రచార పర్యటనలో నాయకులు ఒకరిపై ఒకరు విమర్శలు చేసుకుంటూ వాతావరణాన్ని వేడిచేశారు. అభ్యర్థుల భవిష్యత్తు ఇప్పుడు బ్యాటల్ బాక్సుల్లో నిక్షిప్తమై ఉంది. మొత్తం 116 మున్సిపాలిటీల్లోని 2582 వార్డుల్లో 12 చోట్ల అభ్యర్థులు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు. మిగిలిన 2569 వార్డుల్లో పోలింగ్ నిర్వహించారు. కార్పొరేషన్ల పరిధిలోని 414 వార్డుల్లో కూడా 2 స్థానాలు ఏకగ్రీవంగా కాగా, మిగిలిన 412 చోట్ల ఓటర్లు తమ తీర్పును ఇచ్చారు. కరీంనగర్ పట్టణంలోని 58వ డివిజన్లో పరిస్థితులు ఒకసారిగా ఉద్రిక్తంగా మారాయి. బీఆర్ఎస్, బీజేపీ కార్యకర్తల మధ్య తలెత్తిన ఘర్షణను అదుపు చేయడానికి పోలీసులు లాఠీచార్జి చేశారు. ఈ ఘటనలో పలువురు బీజేపీ కార్యకర్తలకు గాయాలయ్యాయి. కొందరి చేతులు కూడా విరిగినట్లు సమాచారం అందుతోంది. కేంద్ర మంత్రి బండి సంజయ్ వ్యక్తిగత ఫోటోగ్రాఫర్ కూడా ఈ తోపులాటలో గాయపడ్డారు. దొంగ ఓట్లపై ఫిర్యాదు చేసిన తదుపనే పోలీసులు దాడి చేశారని బీజేపీ నేతలు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. నిరసనగా వారు జిల్లా

పరిషత్ ముందు రోడ్డుపై బైరాయించడంతో అక్కడ భారీగా పోలీసు బలగాలు మోహించాయి. అదే కరీంనగర్ లోని 34వ డివిజన్లో దొంగ ఓట్ల కలకలం రేగింది. హుస్సేన్ సర్ ప్రాంతంలోని ఒక పాఠశాలలో ఏర్పాటు చేసిన పోలింగ్ కేంద్రంలో అక్రమంగా ఓట్లు వేస్తున్న ఇద్దరు యువకులను స్థానికులు పట్టుకున్నారు. ఒక స్వతంత్ర అభ్యర్థి తరఫున వీరు దొంగ ఓట్లు వేస్తున్నట్లు గుర్తించి పోలీసులకు అప్పగించారు. వీరి వద్ద ఉన్న నకిలీ ఆధార్ కార్డులను అధికారులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఈ అక్రమాల నేపథ్యంలో ఆ బాటోలో రిపోలింగ్ నిర్వహించాలని ఎంఐఎం అభ్యర్థి డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఈ కుట్ర వెనుక కొందరు స్థానిక నాయకుల హస్తం ఉందని ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. ఇక అందరి దృష్టి ఓట్ల లెక్కింపుపైనే ఉంది. ఈ నెల 13వ తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు 136 కేంద్రాల్లో ఓట్ల లెక్కింపు ప్రారంభం కానుంది. అదే రోజు మధ్యాహ్నం కల్లా అభ్యర్థుల గెలుపోటములపై ఒక స్పష్టత రానుంది. గెలిచిన అభ్యర్థులు ఈ నెల 16న జరిగే మేయర్, మున్సిపల్ చైర్మన్ ఎన్నికల్లో పాల్గొంటారు. ఫలితాల అసంతరం గొడవలు జరగకుండా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పోలీసులు కట్టుదిట్టమైన భద్రతా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ దే హవా.. వీవుల్నే వల్ల అంచనా

హైదరాబాద్ : తెలంగాణలో 116 మున్సిపాలిటీలు, 7 కార్పొరేషన్లలో పోలింగ్ ముగిసింది. ఈనెల 13న ఓట్ల లెక్కింపు జరగనుంది. అధికార కాంగ్రెస్ పార్టీ దాదాపు 70 శాతం మున్సిపాలిటీలు, కార్పొరేషన్లు కైవసం చేసుకోనున్నట్లు 'పీపుల్స్ పల్స్' ఎగ్జిట్ పోల్ సర్వే తెలిపింది. మంచినీళ్లు, రామగుండం, సల్పాండ, మహబూబ్ నగర్, కొత్తగూడెం మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో కాంగ్రెస్ జోరు కొనసాగుతుందని పేర్కొంది. కరీంనగర్, నిజామాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు భాజపా కైవసం చేసుకునే అవకాశాలున్నాయని, ఈ రెండు కార్పొరేషన్లలో భాజపా అతిపెద్ద పార్టీగా అవతరించనుందని అంచనా వేసింది. రాష్ట్రంలోని 68-76 మున్సిపాలిటీలను హస్తం పార్టీ, 29-36 మున్సిపాలిటీలను బీఆర్ఎస్, 3-5 మున్సిపాలిటీలను భాజపా, 0-1 ఎంఐఎం గెలుచుకునే అవకాశం ఉందని తెలిపింది. 8-14 మున్సిపాలిటీల్లో 'స్వామీ నేనా?' అన్నట్లు పోటీ ఉందని పేర్కొంది. మొత్తం 116 మున్సిపాలిటీల్లో కాంగ్రెస్కు 36 శాతం, బీఆర్ఎస్కు 29.7 శాతం, భాజపాకు 19.3 శాతం, ఎంఐఎంకు 2 శాతం ఓట్లు వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నాయని వివరించింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ 1210-1290 వార్డుల్లో బీఆర్ఎస్ 860-930, భాజపా 250-270, ఎంఐఎం 35-44, సీపీఐ 12-17, సీపీఎం 10-14, ఇతరులు 90-110 వార్డులు గెలుచుకునే అవకాశముందని పీపుల్స్ పల్స్ సర్వే తెలిపింది. నిజామాబాద్, కరీంనగర్, మహబూబ్ నగర్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో ఎంఐఎం కింగ్ మేకర్ కానుంది. ప్రధాన ప్రతిపక్షం బీఆర్ఎస్ పార్టీ ఒక్క మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కూడా గెలిచే అవకాశాలు లేవు. **కార్పొరేషన్ల వారిగా అంచనాలు..**
రామగుండం: కాంగ్రెస్ 30-34, బీఆర్ఎస్ 16-20, భాజపా 3-6, ఇతరులు 4-7 **డివిజన్లు**
మంచినీళ్లు: కాంగ్రెస్ 39-43, బీఆర్ఎస్ 8-12, భాజపా 6-9, ఇతరులు 1-2
కొత్తగూడెం: కాంగ్రెస్ 28-34, బీఆర్ఎస్ 7-9, సీపీఐ 14-16, ఇతరులు 2-4
మహబూబ్ నగర్: కాంగ్రెస్ 26-30, బీఆర్ఎస్ 18-22, భాజపా 6-8, ఎంఐఎం 2-4, ఇతరులు 0-1
సల్పాండ: కాంగ్రెస్ 21-26, బీఆర్ఎస్ 8-12, భాజపా 6-10, ఎంఐఎం 2-4, ఇతరులు 1-2
నిజామాబాద్: కాంగ్రెస్ 10-16, బీఆర్ఎస్ 2-4, భాజపా 26-31, ఎంఐఎం 8-12, ఇతరులు 1-2
కరీంనగర్: కాంగ్రెస్ 14-16, బీఆర్ఎస్ 10-12, భాజపా 24-29, ఎంఐఎం 6-9, ఇతరులు 1-3

సంపాదకీయం

136 లో 80 సంతకాలంటే...

సీఎం మారుతున్నారా..!

కర్ణాటకలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమంత్రి పీఠం మార్పుపై చాలా కాలంగా చర్చ జరుగుతున్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ విషయంలో ఫుల్ కాన్ఫిడెంట్ గా ఐదేళ్లు తానే ముఖ్యమంత్రి అన్నట్లుగా సిద్ధరామయ్య చెబుతుండగా.. ఈ విషయంలో డీకే శివకుమార్ మాత్రం వీలైనంత మోసంగానే కనిపిస్తున్నారు.. అదే సమయంలో కాస్త ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో ఓ ఆసక్తికర పరిణామం తెరపైకి వచ్చింది. ఇందులో భాగంగా.. డీకే శివకుమార్ ను సీఎం చేయాలనే మరో కీలక అభ్యర్థన హస్తానికి వెళ్లిందని అంటున్నారు. అవును... 224 సీట్లున్న కర్ణాటక అసెంబ్లీకి 2023లో జరిగిన ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ సొంతంగా 136 స్థానాల్లో విజయం సాధించి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసిన సంగతి తెలిసిందే. అప్పట్లోనే సీఎం పీఠం విషయంలో సిద్ధరామయ్యతో పాటు డీకే శివకుమార్ పేరు కూడా బలంగా వినిపించింది. అయితే.. ఫైనల్ గా సిద్ధరామయ్యవే అధిష్టాం మొగ్గు చూపింది! మరోవైపు... సిద్ధరామయ్య రెండున్నరేళ్లు సీఎంగా ఉంటే.. ఆ తర్వాత రెండున్నరేళ్లు డీకే శివకుమార్ ఆ పదవిని చేపడతారనే చర్చా బలంగా జరిగింది. అయితే అది జరగలేదు! ఈ నేపథ్యంలో తాజాగా మరో కీలక పరిణామం చోటు చేసుకుంది. ఇందులో భాగంగా... సీఎం పదవి విషయంలో డీకే శివకుమార్ కు ఒక ఛాన్స్ ఇవ్వాలని సుమారు 80 - 90 మంది ఎమ్మెల్యేలు హైకమాండ్ ను అభ్యర్థించారని.. ఇప్పుడు నిర్ణయం అధిష్టానం చేతుల్లోనే ఉందని చెప్పిన ఎమ్మెల్యే ఇక్బాల్... తమది క్రమశిక్షణ కలిగిన పార్టీ అని, దానికి తగ్గట్లుగానే తాము ప్రవర్తించాలని.. డీకేకు ఒక అవకాశం ఇవ్వాలనేది తమ అందరి కోరిక అని చెప్పుకొచ్చారు. ఈ సమయంలో.. ఈ మేరకు ఆ 80 మంది సంతకాలు చేశారనే ప్రచారమూ జరుగుతుంది! సరిగ్గా ఈ సమయంలో డీకే శివకుమార్ ఢిల్లీకి వెళ్తున్నారు.. ఈ సందర్భంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ పెద్దలతో సమావేశం కానున్నారని అంటున్నారా కానీ.. ఆ పెద్దలు ఎవరనే విషయం మాత్రం చెప్పడం లేదు. ఈ సందర్భంగా స్పందించిన శివకుమార్... తాను డిప్యూటీ సీఎం పదవితో పాటు పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగానూ ఉన్నందువల్ల ఈ సమావేశాలు సర్వసాధారణమే అని.. అయినా మీరెందుకు ఈ పర్యటనపై ఇంత ఆసక్తి చూపిస్తున్నారంటూ మీడియాను ఎదురు ప్రశ్నించారు. ఏది ఏమైనా... ఎమ్మెల్యే ఇక్బాల్ సంచలన వ్యాఖ్యల వేళ్.. పైగా ఆ మేరకు 80 సుంచి 90 మంది ఎమ్మెల్యేలు డీకే శివకుమార్ కు సీఎం పదవి ఇవ్వాలని సంతకాలు కూడా చేసి, అధిష్టానికి పంపారనే ప్రచారం జరుగుతున్న తరుణంలో.. డీకే శివకుమార్ హస్తిన పర్యటనపై ఆసక్తి నెలకొంది. ఏదైనా కీలక పరిణామాలకు ఛాన్స్ ఉందా అనే చర్చా మొదలైంది! కాగా 224 సీట్లున్న కర్ణాటక అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ 136, బీజేపీ 66, జేడీ(ఎస్) 18, ఇతరులు నాలుగు స్థానాలు గెలుచుకున్న సంగతి తెలిసిందే!

జలంతోనే జనం పదిలం

మధుర : ప్రజల కనీస అవసరమైన నీటితోనే ఇతర అవసరాలూ ముడిపడి ఉంటాయి. పట్టణాల్లో అతి ప్రాధాన్యం అశం తాగునీరు. దైనందిన అవసరాలతోపాటు తాగేందుకు ఇబ్బంది లేకుండా రక్షిత మంచినీటి సరఫరా చేయాల్సిన బాధ్యత అయిన పురపాలక యంత్రాంగాలదే. ఉభయ జిల్లాల్లో దశాబ్దాల చరిత్ర ఉన్న పట్టణాలతో పాటు కొత్తగా ఆవిర్భవించిన మున్సిపాలిటీల్లోనూ పూర్తి స్థాయిలో అవసరాలు తీరటం లేదు. చాలాచోట్ల రోజు విడివి రోజే నీరుందిస్తున్నారట. పైపులైన్ లీకేజీలు, నీటి వనరుల కొరత, అసంపూర్ణ నిర్మాణం లాంటి కారణాలతో కొన్ని కాలనీవాసులు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. కొలువుదీరే నూతన పాలకవర్గాలు నిత్యం నీరుండేలా చూడాలని అన్ని పురాల ప్రజలు కోరుతున్నారు. పురపాలకంలో తాగునీటి సరఫరాకు ధోరణి తీసుకుంటున్నారంటూ మారాయి. భగీరథ పైపులైన్ తోపాటు స్థానిక పైపులైన్ లీకేజీలతో రోజూ ఏదో ఒక ప్రాంతంలో సమస్య ఎదురవుతూనే ఉంటోంది. ప్రధానంగా స్టేషన్ రోడ్డు సమీపంలోని ఆర్.వో.బీ ఖానా ఎదురుగా అప్రోచ్ రహదారిపై నిత్యం రెండు గంటలపాటు తాగునీరు వృధా అవుతోంది. పట్టణ పరిధిలో 7 శివారు కాలనీలు, నాలుగు విలీన గ్రామాలున్నాయి. పురపాలకంలో తాగునీటి సమస్య ఎక్కువగా ఎక్కడా లేదు. లీకులప్పుడు యుద్ధప్రాతిపదికన చర్యలు తీసుకుంటున్నారంటే ఆర్.వో.బీ ఖానా వద్ద సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం చూపాలి. కృష్ణారెడ్డి, తాగునీటి విభాగం బాధ్యులు. మొత్తం వార్డులు: 22

జనాభా: 32వేల పైబిలుకు
సరఫరా తీరు: ప్రతి రోజు
నిత్యం కావాల్సిన నీరు: 50 లక్షల లీటర్లు
సరఫరా చేస్తున్నది: 45 లక్షల లీటర్లు
ఇబ్బంది ఉన్న ప్రాంతాలు: ఇల్లందులపాడు, దిడుగుపాడు, అంబారుపేట, లీకేజీ సమస్య: బంజారా కాలనీ, వైరాకోట్ల, దిడుగుపాడు, సిద్దారెడ్డి బజారు, సుందరయ్యనగర్.

పట్టణానికి ఆనుకొని వైరా జలాశయం ఉంది. మూడు నియోజకవర్గాల్లోని 47 గ్రామాలకు నిత్యం 10కోట్ల లీటర్ల నీరుందిస్తున్నారు. కానీ వెంతనే ఉన్న వైరాలో మాత్రం ఆదినుంచి రోజూవారీగా నీరు అందటం లేదు. వైరా పట్టణంతోపాటు గండగలపాడు, బ్రాహ్మణపల్లి, సోమవరం, విలీన గ్రామాలు లాలాపురం, పల్లిపాడు, దుద్దెప్పడి, శాంతినగర్ మున్సిపాలిటీలో భాగం. కొన్నిచోట్ల మూడు రోజులకోసారి, ఇంకొన్నిచోట్ల నాలుగు రోజులకు అందిస్తున్నారు. పట్టణంలోనూ కొరత ఉంది. మూడు దశాబ్దాల క్రితం వేసిన అంతర్గత పైపులైన్ వినయోగిస్తున్నారు. భగీరథ పైపులైన్ కేవలం ట్యాంకుల వద్దకు మాత్రమే పూర్తి స్థాయిలో ఉండగా ఇతరచోట్ల పాత లైన్లు ఎక్కువ ఉన్నాయి. పట్టణ విస్తీర్ణం పెరిగినా పంపిణీ వ్యవస్థ మెరుగుపడలేదు. దీంతో శివారు గ్రామాలు, వైరా ఇందిరమ్మ కాలనీ, సుందరయ్యనగర్, లీలా సుందరయ్యనగర్ లో తాగునీటి ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. రోజుకు మూడుసార్లు ట్యాంకులు నింపుతున్న లీకులు అవసరాలకు గండికొడుతున్నాయి. మొత్తం వార్డులు: 20

జనాభా: 36,500 సరఫరా తీరు: రోజు విడివి రోజు

నిత్యం కావాల్సిన నీరు: 45 లక్షల నీరు (రోజుకు)
సరఫరా చేస్తున్నది: 30 లక్షల నీరు (రోజుకు)
ఏదాది క్రితమే మున్సిపాలిటీగా రూపుదిద్దుకున్న ఏడులాపురంలో ఇంటింటికీ భగీరథ పైపులైన్ నిర్మాణం పూర్తికాలేదు. కాలనీలు వేగంగా విస్తరిస్తుండటమే ఇందుకు కారణం. ప్రధాన రహదారుల, వీధుల వెంట లీకులతో నీరు వృధాగా పోతోంది. రాజీవ్ గృహకల్ప కాలనీలో మున్నేరు పక్కన ఏర్పాటు చేసిన ట్యాంక్ ద్వారా నీటిని సరఫరా చేస్తున్నా తాగేందుకు పనికి రావట్లేదు. భగీరథ పైపులు కాలనీ మొత్తానికి చేరలేదు. కూడళ్ల వద్ద ట్యాంకులు ఏర్పాటు చేశారు. తరచూ పైపులైన్లు దెబ్బతింటున్నాయి. కొత్త కాలనీలైన సింహాద్రినగర్ కాలనీ, శ్రీరాంనగర్, సాయిబృందావన కాలనీ, ఆటోనగర్, వెంపటి నగర్ లో పైపులైన్లు పూర్తి స్థాయిలో ఏర్పాటుకాలేదు. శివారు గ్రామాలు బావి నీటిపై ఆధారపడాల్సి వస్తోంది. రాజీవ్ గృహకల్ప, వెంకటగిరి, ఇందిరమ్మ కాలనీ, గుడిమళ్ల, తెల్లారు పల్లి తదితర ప్రాంతాల్లో గతేడాది తలెత్తిన నీటి సమస్య పునరావృతం కాకుండా చూడాలి. మొత్తం వార్డులు: 32

జనాభా: 58,647
సరఫరా తీరు: రోజు విడివి రోజు
నిత్యం కావాల్సిన నీరు: 10 ఎంఎల్డీ
సరఫరా చేస్తున్నది: 6.5 ఎంఎల్డీ (భగీరథ), 1.5 ఎంఎల్డీ (స్థానిక బోర్డు)

సత్పవర్షిలో పైపైలైన్ లీకేజీలే ప్రధాన సమస్య. ప్రధాన పైపులతోపాటు అంతర్గత పైపులైన్లు పలు సందర్భాల్లో పగిలిపోతున్నాయి. పాత పైపులు ఉన్న ప్రాంతాల్లో చెట్ల వేర్లు వాటిలోకి చొచ్చుకపోయి నీరు పారకుండా చేస్తున్నాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో రెండు రోజుల తర్వాత మరమ్మతులు చేస్తుండటంతో తిప్పలు తప్పటం లేదు. విద్యానగర్ రోడ్డు, బాలాజీ టాకీసు రోడ్డు, శ్రీనివాస టాకీస్ రోడ్డు, సిద్దారు రోడ్డు, తుమ్మారా రామారావు వీధి, వాణివిద్యాలయం రోడ్డు ప్రాంతాల్లో పాత సిమెంటు పైపులు తరచూ పగిలిపోతున్నాయి. కొత్త వాటి ఏర్పాటుకు చర్యలు చేపట్టినట్లు ఏకా సురకీ తెలిపారు. ఎప్పుడీకప్పుడు ఎయిర్ వాల్వ్ ను పరిశీలించుకుంటూ పాత పైపుల స్థానంలో కొత్తవి ఏర్పాటు చేస్తే సమస్యలు తొలగుతాయి. మొత్తం వార్డులు: 23

జనాభా: 45,000
సరఫరా తీరు: నిత్యం
నిత్యం కావాల్సిన నీరు: 6 ఎంఎల్డీ
సరఫరా చేస్తున్నది: 4.5 (భగీరథ), 1.5 ఎంఎల్డీ స్థానిక బోర్డు

కొత్తగా ఏర్పాటైన కల్లూరు పురపాలకంలో 1600 గృహాలున్నాయి. మిషన్ భగీరథ నీరు చాలకపోవటంతో స్థానిక బోర్డు ద్వారా ట్యాంకుల్లోకి నీరు ఎక్కిస్తూ సరఫరా చేస్తున్నారు. ప్రతి వీధిలో మార్కెట్ ప్రాంతాలకు సరిగా అందటం లేదు. పట్టణంలోని అంబేద్కర్ నగర్, విద్యానగర్, శివారు లోకారంలో సమస్య ఉంది. మోటార్లతో నీటిని అందిస్తున్నామని పురపాలక మేనేజర్ సందికెట్టి నాగేశ్వరరావు తెలిపారు. మొత్తం వార్డులు: 20

జనాభా: 26వేలు
సరఫరా తీరు: నిత్యం సరఫరా
నిత్యం కావాల్సిన నీరు: 2.6 ఎంఎల్డీ
సరఫరా చేస్తున్నది: 2.36 ఎంఎల్డీ

గిరగిర గింగిరాలు..

ఖమ్మం : అంగన్ వాడీ కేంద్రాల పనితీరులో పారదర్శకత పెంచేందుకు రిజిస్టర్ల సమాధు ప్రక్రియలో సాంకేతికతను జోడించారు. లబ్ధిదారులకు అందుతున్న సేవలను ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించడానికి ప్రభుత్వం గతంలో స్మార్ట్ ఫోన్లు పంపిణీ చేసింది. కేంద్రంలో సిబ్బంది, పిల్లల హాజరు సుంచి ఫొటోకాహారం పంపిణీ వరకు ప్రతి అంశాన్ని డిజిటలైజ్ చేయడమే దీని ప్రధాన ఉద్దేశం. అయిదేళ్ల క్రితం పంపిణీ చేసిన స్మార్ట్ ఫోన్లు మొరాయిస్తుండటంతో క్షేత్ర స్థాయిలో వివరాల సమాధు ఓ ప్రహసనంగా తయారైంది.

జీవీ యాస్ లు ప్రభుత్వం అంగన్ వాడీ సేవల్లో రెండు యాస్ లను అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చింది. ఫోన్ లో విధిగా రికార్డు చేయాలి. పోషణ్ ట్రాకర్ యాస్ లో గర్భిణులు, బాలింతలు, ఆరోగ్యోపై పిల్లల ఎదుగుదల, టీకాలు, అనుబంధ పోషకాహారం పంపిణీ వివరాలు నమోదు చేయాలి. న్యూటీషన్ హెల్త్ ట్రాకింగ్ సిస్టమ్ (ఎన్ హెచ్ టీఎస్) యాస్ లో హాజరు, గుడ్లు, పాలు, బాలమృతం పంపిణీ వంటి వివరాలను ఆన్ లైన్ చేయాలి. జిల్లాల్లో ఇలా.. అంగన్ వాడీ కేంద్రాలు: 1,840 బాలింతలు: 6,177 గర్భిణులు: 6,215 చిన్నారులు: 30,016 టీ హెచ్ ఆర్ పొందుతున్న పిల్లలు (7 నెలలు నుంచి 3 ఏళ్లు): 33,208

1. ర్యామ్ తక్కువగా ఉండటం, పాత ఫోన్లు కావటంతో భారీ అప్డేట్ లను తట్టుకోలేకపోతున్నాయి. యాస్ తెరవానే ఫోన్ హ్యాండ్ అయి, సేవలు నిలిచిపోతున్నాయి.
2. ఇంటర్నెట్ బంధం సమస్యతో డేటా, ఫోటోలు, ఫేస్ రికగ్నిజేషన్ చేయాలంటే విసుగు పన్నోందని సిబ్బంది ఆవేదన చెందుతున్నారు. సకాలంలో డేటా సమోదా కాకుంటే అధికారులు వివరణ అందించటంతో ఒత్తిడికి గురవుతున్నారు.
3. రాత్రి వేళల్లో కూడా సొంత ఫోన్లు, డేటా వినియోగించి విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. 'ఫోన్ల సమస్యను ఇప్పటికే ఉన్నతాధికారులకు విషయాన్ని నివేదించాం. ప్రభుత్వం కొత్తగా అధునాతన ట్యాబ్ లు అందించేందుకు ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసింది. త్వరలోనే అందుబాటులోకి వస్తాయి.' వేల్పుల విజేత, డిడబ్ల్యూవో

కాసులకు కక్కర్లీ..

రైతులను కష్టాల్లోకి నెట్టి

చందంపేట : ప్రభుత్వాలు.. పాలకులు.. అధికారులు మారడం తప్ప రైతుల గౌన తీరడం లేదు. దీంతో ఆరు గ్రామాలు, ఎనిమిది వేల ఎకరాల సాగు భూమి నిషేధిత జాబితాలో నుంచి తొలగించే వారే కరవయ్యారు. ఎనిమిదేళ్లుగా కార్యాలయాల చుట్టూ తిరుగుతున్నా పట్టించుకునేవారే లేరని రైతులు వాపోతున్నారు. 2017-18లో అప్పటి అధికారులు భూములకు అక్రమ పట్టాల్నివ్వడంతో నలుగురు తహసీల్దార్లు, ఆరుగురు వీఆర్ డిఎస్ సస్పెండ్ కు గురికావడంతో పాటు పలువురు జైలు శిక్షనూ అనుభవించారు. చందంపేట మండల పరిధిలోని అచ్చంపేటపట్టి గ్రామంలో సర్వే నెం.50లో 850 ఎకరాలు, బొల్లారం గ్రామ సర్వే నెం.50లో 300 ఎకరాలతోపాటు కంబాలపల్లి, పొగళ్ల, రేకుగలడ్ల, చిత్రియాల గ్రామాల్లో ఎనిమిది వేల ఎకరాలు ఎనిమిదేళ్లుగా నిషేధిత జాబితాలోనే ఉండిపోయాయి. అసలేం జరిగిందంటే.. ఆయా గ్రామస్థులకు చెందిన పట్టా భూములు అటవీ, ప్రభుత్వ భూముల చెంత ఉండటంతో అప్పటి అధికారులు కాసులకు కక్కర్లీ.. సమీపంలోని అటవీ, ప్రభుత్వ గుట్టలను సైతం అక్రమ పట్టాలు చేశారు. ఇలా అప్పట్లో దాదాపు 12 వేల ఎకరాలు అక్రమ పట్టాలు బట్టబయలుయ్యాయి. దీంతో పలువురు అధికారులు తొలగించే క్రమంలో దాదాపు 4వేల ఎకరాలకుపైగా తొలగించగా.. మిగతా 8 వేల ఎకరాలు నేటికీ నిషేధిత జాబితాలో ఉండిపోయాయి. కొనలేక.. అమ్ముకోలేక: నాగార్జునసాగర్ బ్యారెజ్ నింగ్ రిజర్వాయర్ నిర్మాణంలో ముంపునకు గురైన గ్రామాల్లో ఆ ఆరు గ్రామాలున్నాయి. అప్పట్లో ముంపువాసులకు ఒక్కో కుటుంబానికి ఐదేకరాల కొచ్చున డీఫాం పట్టాలు జారీచేశారు. ఈ భూమి సైతం సైతం జాబితాలో ఉండటంతో విక్రయించడం, కొనుగోలు చేసే పరిస్థితి కన్పించడం లేదు. ఎనిమిదేళ్లుగా రైతులు రైతుబంధు, భరోసా, బీమా, పంట రుణాలు పొందలేకపోతున్నారు. సర్వే చేస్తున్నాం..: శ్రీధర్ బాబు, తహసీల్దార్ కలెక్టర్ ఆదేశాల మేరకు ఎనిమిది వేల ఎకరాల భూమిని సర్వే చేసేందుకు ఆరుగురు సర్వేయర్లను మండలానికి ఎంపిక చేశారు. ఇప్పటికీ బొల్లారం, అచ్చంపేటపట్టి గ్రామాల్లోని ఈ భూములను దాదాపు పరిష్కరించాం. కంబాలపల్లి, పొగళ్ల గ్రామాల్లో సర్వే చేపడుతున్నాం.

ప్రతిభకు కాలమాసం.. బహుమతి ప్రదానం

నల్గొండ : పాఠశాల విద్యార్థులకు ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లాస్థాయి ప్రతిభా పాటవ పోటీలు తుక్కువారం నల్గొండలో జరిగాయి. స్థానిక కాకతీయ డిగ్రీ, పీజీ కళాశాల సమావేశ మందిరంలో నిర్వహించిన.. వ్యాసరచన, ఉపన్యాసం, చిత్రలేఖనం, జనరల్ నాలెడ్జ్ పోటీల్లో నల్గొండ, మిర్యాలగూడ, దేవరకొండ, కోదాడ, సూర్యాపేట, యాదాద్రి-భీమవరగిరి పట్టణాలకు చెందిన విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు. బహుమతి ప్రదానోత్సవ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా నల్గొండ డి.ఈ.వో బొలారం భిక్షువేదీ హాజరై మాట్లాడారు. పత్రికలు చదవడంతో జ్ఞానం పెరుగుతుందన్నారు. తాను గ్రూప్-1 సాధించడంలో దినపత్రికలు, గ్రంథాలయాల ఎంతో దోహదపడ్డాయన్నారు. రోజూ ఉదయం నుంచి సాయంత్రం వరకు గ్రంథాలయంలో వికాస సమయం వినియోగించుకోవడంతోనే ఉద్యోగం సాధించినట్లు వివరించారు. విద్యార్థులు, యువతరం సెల్ ఫోన్ ఎక్కువ వినియోగించడం వల్ల లాభం లేదని, పత్రికలు, పుస్తకాలు చదవాలని సూచించారు. దినపత్రికలు చదవడంతో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరుగుతున్న విషయాలు, సైన్స్ పరిజ్ఞానం, భూగోళ పరిస్థితులు తెలుస్తాయన్నారు. 'ఈనాడు' ఆధ్వర్యంలో ఏటా విద్యార్థులకు ప్రతిభా, ప్రతిభా పోటీలు నిర్వహిస్తూ ప్రోత్సహిస్తున్నారని వివరించారు. పిల్లల్లో ఉన్న సృజనాత్మకతను వెలికి తీసేందుకు 'ఈనాడు' చేస్తున్న ప్రోత్సాహాన్ని అభినందించారు. ఇలాంటి పోటీల్లో పాల్గొనడం ముఖ్యమని, ఓడినవారు నిరాశపడకుండా మరోసారి ప్రయత్నించాలని సూచించారు. సూర్యాపేట యూనిట్ ఇన్ ఛార్జ్ వేణుకుమార్ మాట్లాడుతూ.. పాఠశాల స్థాయిలో విద్యార్థుల్లో ఉన్న సృజనాత్మకతను వెలికితీసేందుకు 'ఈనాడు-ఆర్.ఎస్.ఆర్' ప్రతిభా పోటీలు నిర్వహిస్తున్నట్లు చెప్పారు. మొదట పాఠశాల స్థాయిలో, తర్వాత రీజిస్ట్రల్, ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లా స్థాయిలో పోటీలు నిర్వహించినట్లు వివరించారు. అనంతరం విజేతలకు డి.ఈ.వో బహుమతులు అందజేశారు. పోటీలకు న్యాయనిర్ణేతలుగా ఇంద్రవీర్రాజ్, ఎం. సైకాజ్, స్టేట్ రిసోర్సు గ్రూప్ సభ్యుడు, డైరీ ఫాకల్టీ డా. డి. భానుప్రకాష్ గౌడ్ (వ్యాసరచన), నేషనల్ రిసోర్సు గ్రూప్ ఇన్ ఫర్ మేషన్ అండ్ కమ్యూనికేషన్ టెక్నాలజీ సభ్యుడు, ఇంద్రవీర్రాజ్ స్టేట్ రిసోర్సు గ్రూప్ సభ్యుడు కె. సుందర్ రెడ్డి (ఉపన్యాసం), ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల డైరీ ఉపాధ్యాయుడు గాదరి సహాదేవ (చిత్రలేఖనం)లు వ్యవహరించారు. ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లా స్థాయి విజేతలు వీరే.. వ్యాసరచన పోటీల్లో.. ప్రథమ- వి. సాయినింధు (ఎన్.సి.ఆర్ హైస్కూల్ మిర్యాలగూడ), ద్వితీయ-సఫియాకొసర్ (కృష్ణవేణి టాలెంట్ స్కూల్, దేవరకొండ), ఎం. హార్షిత్ రెడ్డి (శివారీ హైస్కూల్, మిర్యాలగూడ). ఉపన్యాస పోటీల్లో.. ప్రథమ-జి. పర్వత (శివారీ హైస్కూల్ మిర్యాలగూడ), ద్వితీయ- జె. రాధిక (ఎన్.ఎస్ హైస్కూల్, నల్గొండ), తృతీయ- సి. హెచ్. అభినవనందన్ (సృజన హైస్కూల్ సూర్యాపేట). చిత్రలేఖనంలో.. ప్రథమ-ఎన్. సాత్విక్ (శివారీ హైస్కూల్ మిర్యాలగూడ), ద్వితీయ- డి. సాహితీ శ్రీవైష్ణవి (జయ హైస్కూల్ సూర్యాపేట), తృతీయ- జి. వెంకటేశ్ (విద్యాభారతి హైస్కూల్ సూర్యాపేట). జనరల్ నాలెడ్జ్ పరీక్షల్లో.. ప్రథమ-ఎం. సాత్విక్ (ఎన్.ఎస్ స్కూల్ ఆఫ్ రెస్టోర్డ్, నల్గొండ), ద్వితీయ-ఎన్. మోక్షశ్రీ (ప్రేమ హైస్కూల్ నల్గొండ), తృతీయ- షేక్ అఫ్జాన్ (శేజ విద్యాలయ కోదాడ) గెలుపొందారు. సంతోషంగా ఉంది: వి. సాయినింధు ఒక్కో దశలో బహుమతి సాధిస్తూ ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లా స్థాయిలో వ్యాసరచనలో ప్రథమ బహుమతి పొందినందుకు సంతోషంగా ఉంది. పోటీ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ఇలాంటి పోటీలతో మరో ఉన్న ప్రతిభ వెలుగులోకి వస్తుంది. కొత్త విషయాలు తెలుసుకుంటున్నాం. జి. పర్వత ఈ పోటీలతో చాలా విషయాలు తెలుసుకోగలుగుతున్నాం. ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉన్నాయి. వివిధ దశల్లో నిర్వహించిన పోటీల్లో గెలుస్తూ ఇక్కడి వరకు రావడం సులువు కాదు. ఉపన్యాసంలో ప్రథమ బహుమతి సాధించినందుకు సంతోషంగా ఉంది. సృజనాత్మకతను వెలికితీసేందుకు దోహదం: ఎన్. సాత్విక్ చిత్రలేఖనం పోటీలో గత మూడేళ్లుగా పాల్గొంటున్నా ఈనాడు ప్రతిభా పోటీల్లో చిత్రలేఖనం విభాగంలో ప్రథమ బహుమతి సాధించినందుకు సంతోషంగా ఉంది. విద్యార్థుల్లో సృజనాత్మకత వెలికితీసేందుకు 'ఈనాడు' చేస్తున్న కృషికి అభినందించాలి. ప్రతిభను పెంచేందుకునే అవకాశం: సాత్విక్ పోటీ పరీక్షలతో మన ప్రతిభను అంచనా వేసుకునే అవకాశముంది. జనరల్ నాలెడ్జ్ పరీక్షల్లో ప్రథమ బహుమతి సాధించినందుకు ఆనందంగా ఉంది.

పెరిగిన కేంద్రాలు.. హడావుడి పనులు

ఆసిఫాబాద్ : పుర ఎన్నికలకు మరో రెండు రోజులే మిగిలి ఉన్నాయి. పోలింగ్ కేంద్రాలకు వచ్చే ఓటర్లు, ఎన్నికల సిబ్బందికి పూర్తిస్థాయిలో వసతులు కల్పించాలని ఎప్పటి నుంచో జిల్లా అధికారులు సమావేశాలు నిర్వహిస్తున్నారన్నారు. తాగునీరు, మరుగుదొడ్లు, మూత్రశాలలు, విద్యుత్తు, దివ్యాంగుల కోసం ర్యాంపుల నిర్మాణాలు చేపట్టాలని ఆదేశించారు. కానీ కొన్నికేంద్రాల్లో మూత్రశాలలు లేవు. కొన్నిచోట్ల ర్యాంపుల నిర్మాణాలు ఇప్పుడీప్పుడే చేపడుతున్నారు. హడావుడి పనులతో నాణ్యతలేపించే అవకాశం ఉంటుందనే అభిప్రాయాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి. మరోవైపు గతంతో పోలిస్తే ఈసారి కొత్త కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశారు. కొన్నిచోట్ల ఓటర్ పోలింగ్ కేంద్రాలు మారాయి. కానీ ఈ విషయం చాలా మందికి తెలియడం లేదు. రెండు మున్సిపాలిటీల్లో 'స్టూడియో డిజైన్' అందించడం పలు కేంద్రాలను పరిశీలించింది.

రెండు పురపాలకాల్లో 50 వార్డులకు ఎన్నికలు నిర్వహించేలా అధికారులు అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఆసిఫాబాద్లోని 28 పోలింగ్ కేంద్రాలను ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో, కాగజ్ నగర్లో మాత్రం సంఖ్య అధికంగా ఉండడంతో ప్రభుత్వ ప్రైవేటుతో పాటు ఓ ఫంక్షనల్లో ఏర్పాటు చేయడం చర్చనీయాంశంగా మారింది. గతంలో ఒక్కో బాత్ లో 850 వరకు ఓటర్లను కేటాయించేవారు. ఈసారి 750

వరకు ఉండేలా చూశారు. కొన్నిచోట్ల మార్పు ఇలా.. ఆసిఫాబాద్లోని బ్రాహ్మణ్ వాడ ఓటర్లు ఇదివరకు జడ్చీ బాలుర పాఠశాల పీఎస్ లో వేసేవారు. తాజాగా పక్కనే ఉన్న మజిదాద్ ఎంపీపీఎస్ (బనారీ వాడ)లో అదనంగా రెండు కేంద్రాలు కేటాయించారు. 11వ వార్డు పరిధిలోకి వచ్చే సందీప్ నగర్ లో 721 మంది ఓటర్లు ఉన్నారు. ఇదివరకు వీరికి జడ్చీ బాలుర పాఠశాలలో కేంద్రం ఉండేది. తాజాగా సుమారు అర కి.మీ. దూరంలోని జన్యపూర్ జడ్చీ బాలుర పాఠశాలలోని పీఎస్ లకు మార్చారు. జిల్లా కేంద్రంలోని టీఆర్ నగర్ లో కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన పోలింగ్ కేంద్రం ఇది. ఇక్కడ తాగునీరు, మూత్రశాలలు లేవు. ఈ కాలని 8వ వార్డు పరిధిలోకి వస్తుంది. సుమారు 550 మంది ఓటర్లు ఉన్నారు. మొన్నటి అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో జడ్చీ బాలికల పాఠశాలలోని కేంద్రంలో ఓటేశారు. ఇది కాగజ్ నగర్ లోని కాన్ సర్ నగర్ పుల్ కిడ్స్ ప్రైవేటు పాఠశాలకు వెళ్లే దారి. ఈసారి కొత్తగా ఇక్కడ రెండు బాతులు ఏర్పాటు చేశారు. 1,179 మంది ఓటర్లు ఉన్నారు. కేంద్రానికి వెళ్లే రోడ్డు చిత్తడిగా మారింది. తాత్కాలిక మరమ్మతులు చేయించాలి.

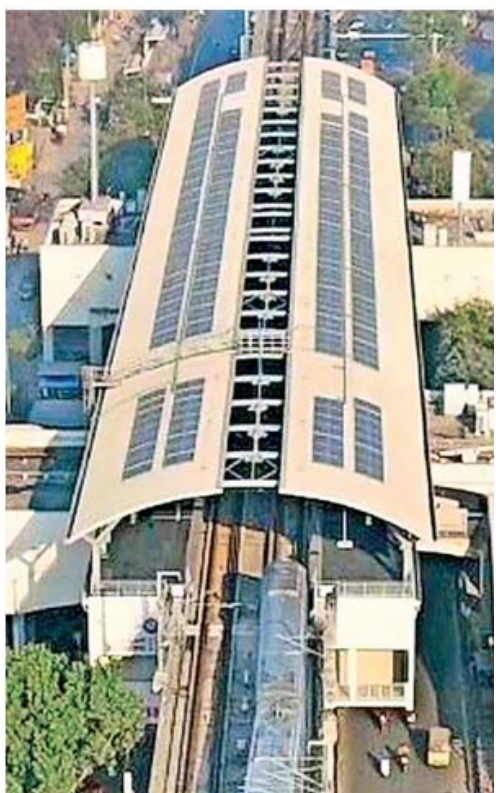
రైలు బండి సేమీస్యలు

కమలాపూర్ : కమలాపూర్ మండలంలోని ఉప్పల్ రైల్వే స్టేషన్ అసౌకర్యాలకు నిలయంగా మారింది. ఆదాయం ఘనంగా ఉన్న ప్రయాణికులకు వసతులు మాత్రం కల్పించడం లేదు. నిత్యం 700-1,000 మంది ప్రయాణికులు కరింనగర్ జిల్లా హుజూరాబాద్, హనుమకొండ జిల్లాలోని ఎల్లూరు, నడికూడ, కమలాపూర్, పరకాల, మొగుళ్లపల్లి, చిట్యాల, బేకుమట్ల, గణపురం, భూపాలపల్లి, రేగాండ, శాయంపేట, గోకొత్తపల్లి, కాటారం, మహాదేవపూర్ మండలాల్లోని గ్రామాల నుంచి ఈ రైల్వే స్టేషన్ నుంచి వివిధ ప్రాంతాలకు రాకపోకలకు సాగిస్తుంటారు. టికెట్ల ద్వారా నిత్యం రూ. 25-30 వేలకుపైగా ఆదాయం సమకూరుతుండగా, రైల్వే స్టేషన్ ఫ్లాట్ ఫాం పక్కనున్న బొగ్గు డంపింగ్ యార్డు ద్వారా బొగ్గు రవాణాకు నెలకు సీజన్ ను అనుసరించి రూ. 3-3.5 కోట్ల ఆదాయం రైల్వే శాఖకు వస్తోంది. నిత్యం ఎగువ, దిగువకు కలిపి ఉప్పల్ స్టేషన్ లో 12 రైళ్లకు హాల్టింగ్ సౌకర్యం ఉంది. రెండో నంబరు ఫ్లాట్ ఫాంపై ప్రయాణికులకు మార్పుచేయడం కనీసం షెడ్యూల్ లేవు. తాగునీటి కోసం బిగించిన నల్లలు పని చేయడం లేదు. మహిళలు మాత్రం వినర్లను వెళ్లాలంటే నరకం చూస్తున్నారు. దివ్యాంగులకు ఏర్పాటు చేసిన శౌచాలయానికి తాళం వేశారు. 1వ నంబరు ఫ్లాట్ ఫాంపై సిమెంటు గచ్చు దెబ్బతింది. ఒకటి, రెండో నంబరు ఫ్లాట్ ఫాంలపై రాత్రివేళ విద్యుద్ధీపాలు వెలగక అంధకారం

నెలకొంటోంది. నెరవేరని చిరకాల వాంఛ ఉప్పల్ రైల్వే స్టేషన్ లో కరింనగర్-తిరుపతి వెళ్లే సూపర్ ఫాస్ట్ ఎక్స్ ప్రెస్ రైలును నిలపాలని ఈ ప్రాంతవాసులు చాలా ఏళ్లుగా కోరుతున్నారు. దూర ప్రాంత ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థం ఇక్కడ రిజిస్ట్రేషన్ బుకింగ్ కౌంటర్ ను ప్రారంభించాలని, స్టేషన్ ను ఉన్నతీకరించి కనీస పనులతో పాటు మెరుగైన సేవలందించేలా దివ్యాంగులకు లిఫ్ట్ (ఎస్కలేటర్) ఏర్పాటు చేయాలని ఈ ప్రాంత ప్రజాప్రతినిధులు, ఉప్పల్ గ్రామస్థులు గతంలో కేంద్ర మంత్రి బండి సంజయ్ కుమార్ ను కలిసి విజ్ఞప్తి చేశారు. ఉప్పల్ ఆర్కేపీ పరిశీలనకు వచ్చినప్పుడు స్టేషన్ ను ఉన్నతీకరిస్తామని, రిజిస్ట్రేషన్, తిరుపతి ఎక్స్ ప్రెస్ హాల్టింగ్ అయ్యేలా చర్చలు తీసుకుంటామని బండి సంజయ్ హామీ ఇచ్చారు. నేటికీ 'బండి' హామీలు కార్యరూపం దాల్చలేదు. రైల్వే స్టేషన్ లో ఎక్కడి సమస్యలు అక్కడే తిష్ట వేశాయి. జనతా ఎక్స్ ప్రెస్ ను సైతం నిలపాలని డిమాండు చేస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా ప్రయాణికులకు మెరుగైన సౌకర్యాలను కల్పించాలని కోరుతున్నారు.

మెట్రో.. హాలిత్ ఇంధన్ బాటలూ..

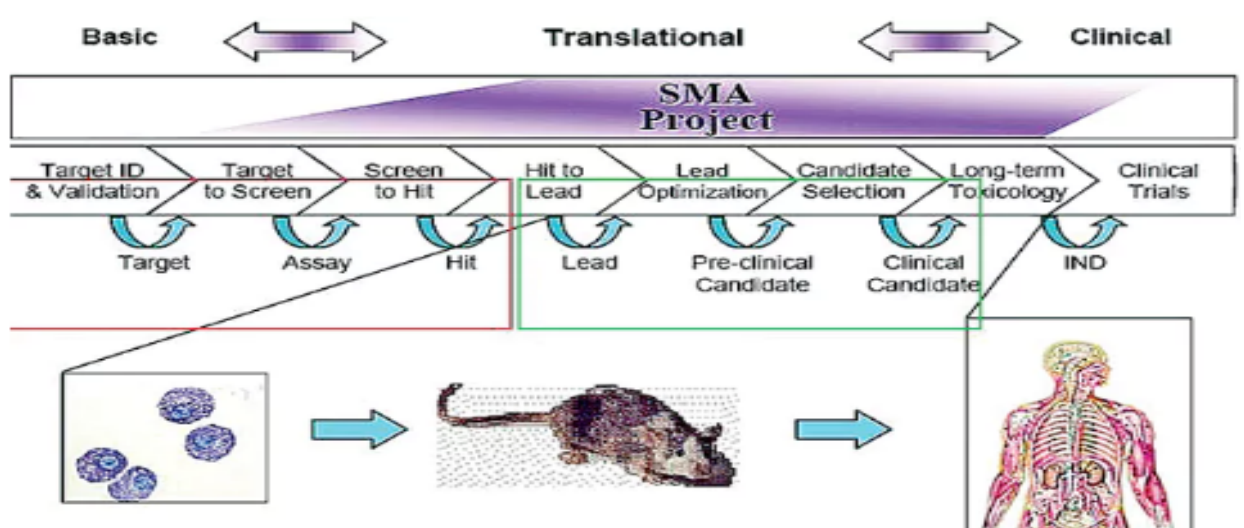
హైదరాబాద్: మెట్రోరైలు ప్రయాణ సౌకర్యాన్ని పెంచడమే కాదు.. కాలుష్యాన్ని తగ్గించే హరిత ఇంధనం వాడకంలో ప్రమాణాలను మెరుగుపరచుకుంటోంది. బొగ్గు ద్వారా విద్యుత్తు ఉత్పత్తయ్యే పవర్ గ్రిడ్ వై ఆధారపడటాన్ని క్రమంగా తగ్గించుకుంటోంది. ఫిబ్రవరి నాటికి మెట్రోరైలు విద్యుత్తు అవసరాల్లో 16 శాతం స్వయంగా ఉత్పత్తి చేసుకునే సౌర విద్యుత్తు ద్వారానే సమకూర్చుకుంటోంది. ఖాళీ స్థలంలో సౌర పలకలు మెట్రోరైలు స్టేషన్ల పైకప్పులు, మియాపూర్, ఉప్పల్ డిపోల్లోని ఖాళీ స్థలంలో సౌర విద్యుత్తు పలకలు ఏర్పాటు చేశారు. వీటి ద్వారా 12.41 మెగావాట్ల విద్యుత్తు ఉత్పత్తి చేస్తోంది. స్టేషన్ లోనూ తక్కువ విద్యుత్తు వినియోగించుకునేలా చేపట్టిన డిజైన్ తో 57 స్టేషన్లను ఇండియన్ గ్రీన్ బిల్డింగ్ కొన్సెప్ట్ (ఐజీబీసీ) నుంచి అత్యుత్తమ స్థాయిలో రేటింగ్ పొందాయి. దేశంలోనే అన్ని స్టేషన్లకు ఈ రేటింగ్ ఉన్న మొదటి మెట్రో నెట్ వర్క్ హైదరాబాద్ మెట్రోనే కావడం విశేషం. రైలు శ్రేణి వేసిన ప్రతిసారి ఉత్పత్తి అయ్యే ఘర్షణ శక్తిని వృథా చేయకుండా తిరిగి విద్యుత్తుగా మార్చే సాంకేతికత ఇక్కడి మెట్రో రైల్వేలో ఉంది. ఈ విధానంలో మెట్రో విద్యుత్తు వినియోగంలో సుమారు 30 నుంచి 35 శాతం వరకు తిరిగి ఉత్పత్తి చేయగలుగుతోంది. ఇతర నగరాల్లో ఇలా.. దిల్లీ మెట్రో రైలు కార్పొరేషన్ లో 50 మెగావాట్ల సౌర విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేస్తోంది. ఇతర మెట్రోలకు ఆదర్శంగా నిలుస్తోంది. కొన్ని మెట్రో తన మొత్తం విద్యుత్తు అవసరాల్లో సగానికి పైగా సౌర విద్యుత్తు ద్వారానే తీర్చుకుంటూ దేశంలోనే అగ్రస్థానంలో ఉంది. మెట్రో ట్రాకల వెంట సౌర పలకలను ఏర్పాటు చేసింది.

హాలిత్ బడి.. కావాలి మన ఒరవడి

హైదరాబాద్: ఉష్ణోగ్రతలు పెరిగిపోయి జల, వాయు కాలుష్యం, ప్లాస్టిక్ వ్యర్థ సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతున్న నేపథ్యంలో భావి తరాలకు పర్యావరణహిత పద్ధతులపై అవగాహన కల్పిస్తున్న 'గ్రీన్ స్కూల్స్ ప్రోగ్రామ్' నత్పలితానిస్తోంది. దేశవ్యాప్తంగా ఇటీవల 433 పాఠశాలలు 'గ్రీన్ స్కూల్స్' గుర్తింపు పొందగా.. ఈ పద్ధతులను నగరంలోని ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు పాఠశాలలు అమలు చేస్తూ 'గ్రీన్ సిటీ'లో భాగం కావచ్చు. ఏమిటి ప్రోగ్రామ్?: దిల్లీలోని సెంటర్ ఫర్ సైన్స్ అండ్ ఎన్విరాన్ మెంట్ 2005 నుంచి ఈ కార్యక్రమం నిర్వహిస్తోంది. దీనిలో భాగంగా తమ పాఠశాలలోని నీరు, విద్యుత్, వ్యర్థాలు, గాలి, భూమి, ఆహార వినియోగాన్ని విద్యార్థులే ఆడిట్ చేస్తారు. పాఠశాల పర్యావరణాన్ని మెరుగుపరచడమే ఈ కార్యక్రమ లక్ష్యం. తాజాగా ప్రకటించిన ఫలితాల్లో పంజాబ్, హిమాచల్ ప్రదేశ్, దిల్లీ వంటి ప్రాంతాల పాఠశాలలు ప్రథమస్థానంలో నిలిచాయి. 2017-18 ఏడాదికి నగరంలోని భారతీయ విద్యాభవన్ కు, 2018-19లో బేగంపేట్ లోని కేంద్రీయ విద్యాలయకు గ్రీన్ రేటింగ్ లభించగా ఏడేళ్లుగా ఆస్థాయి ఫలితాలు రావడం లేదు. ఏం చేయాలి?: నీటిసంరక్షణ, రెయిన్ వాటర్ హార్వెస్టింగ్ లివీజీలు అరికట్టాలి. ఎలకాడి విద్యుద్ధీపాలు, సోలార్ ప్యానెళ్లు తదితరాలతో విద్యుత్ పొందపు చేయాలి.

మందుల తయారీలో హానికర అవశేషాలు!

హైదరాబాద్: మందుల తయారీలో హానికర అవశేషాలను గుర్తించేందుకు విద్యార్థులు, నిపుణులకు ప్రి-క్లినికల్ టాక్సికాలజీ కోర్సు ద్వారా హైదరాబాద్ కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం శిక్షణ ఇస్తోంది. దీన్ని ద్వారా విద్యార్థులు, నిపుణులు ఫార్మా కంపెనీలు తయారు చేస్తున్న మాత్రలు, మందులు మార్కెట్ లోకి వెళ్లకముందే వాటిలో హానికర అవశేషాలను గుర్తించి తొలగించవచ్చు. సూల్ఫ్ అండ్ లైఫ్ లైఫ్ సైన్స్ విభాగం, ఆస్పర్ బయోటెక్, ఆసియా బయోటెక్ సంఘాల సమాఖ్య ప్రతినిధులు శిక్షణకు సంబంధించిన అంశాలను రూపొందించారు. ఐదు రోజులపాటు ఫార్మా సైన్స్ విద్యార్థులకు, ఫార్మారంగ నిపుణులకు తరగతులు నిర్వహిస్తారు. ప్రాణాధార మందుల తయారీలో రసాయనాలు, ఇతర మందుల వినియోగం కారణంగా సూక్ష్మస్థాయిలో ఉన్న హానికర అవశేషాలను గుర్తించగలిగే సామర్థ్యం వీరికి కలుగుతుంది. నిపుణుల అవసరం.. బయోటెక్నాలజీ, ఫార్మాస్యూటికల్స్ రంగాల్లో నిపుణులైన టాక్సికాలజీస్టుల అవసరం రోజురోజుకూ పెరుగుతోంది. జ్వరం, జలబు, దగ్గు వంటి సాధారణ జబ్బులకు మనం వేసుకునే మాత్రలు, ప్రవరూప మందుల మార్కెట్ లోకి రావాలంటే ముందుగా జంతువులపై ప్రయోగాలు నిర్వహించాలి. అవి విజయవంతం అయ్యితే మానువులపై ప్రయోగాలు నిర్వహించాలి. అనంతరం ఫార్మా కంపెనీలు తయారు చేసిన మందులు, మాత్రలు మార్కెట్ లోకి వెళ్లకముందే గుర్తించడం ప్రి-టాక్సికాలజీ శిక్షణలో కీలకమైన అంశం. హానికర అవశేషాలను తొలగించడం, సూక్ష్మతీసుకొంటూ ఉన్న వాటి ప్రభావాన్ని లెక్కగట్టడం ప్రి-టాక్సికాలజీ కోర్సు ప్రత్యేకత. సూక్ష్మ అవశేషాలను తొలగించడం ద్వారా మాత్రలు, మందులను వినియోగించే వారిపై దుర్బుధావాలు ఉండబోవని ఆసియా బయోటెక్ సంఘాల సమాఖ్య ప్రతినిధి ప్రొఫెసర్ వల్ల రెడ్డెన్న్ తెలిపారు. అప్పటికే మధుమేహం, మూత్రపిండాల జబ్బులున్నవారు ఈ మందులు వినియోగిస్తారన్న ముందస్తు అంచనాతో మాత్రలు, మందులపై ఆయా కంపెనీలు, సంస్థలు 'చరగడపను' చేసుకోకూడదు', 'వైద్యుల నలహారితోనే వీటిని వినియోగించండి' అన్న హెచ్చరికలను ముద్రిస్తారని వివరించారు. జంతువులపై ప్రయోగాలు పడే.. సాధారణ జబ్బులు, ప్రాణాంతక వ్యాధుల నియంత్రణకు, నిర్మూలనకు ఫార్మా కంపెనీలు మందులు తయారు చేస్తున్నాయి. వీటి అభివృద్ధి, పరిశోధనకు రూ.వందల కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నాయి. ఈ ఔషధాలు విదేశాలకు ఎగుమతి చేయాలంటే మార్కెట్ లో ప్రవేశపెట్టకముందే జంతువులపై ప్రయోగాలు చేసి ఉండాలి. ఆ సమయంలో మోతాదును వినియోగించడం, వాటిపై అది పనిచేసిందా? లేదా? అని పరిశోధకులు, శాస్త్రవేత్తలు పరిశీలిస్తారు. అవి పనిచేయని తెలుసుకున్నాక వాటి తయారీకి అనుమతులు తీసుకుని మార్కెట్ లోకి విడుదల చేస్తున్నారు.

రక్తశుద్ధికి తప్పని తప్పలు

ఎంజీఎం : కేఎంసీలో రెండు దయాలసిస్ కేంద్రాలున్నాయి. ఒకటి ప్రభుత్వం నిర్వహించేది. ఎంజీఎంలో అడ్మిట్ అయిన వారికి ఉచితంగా చేస్తారు. రెండోది ప్రైవేట్ సంస్థ నిర్వహిస్తోంది. క్రమం తప్పకుండా దయాలసిస్ చేయించుకునే వారికి ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా ఉచితంగా దయాలసిస్ చేస్తారు. ఎంజీఎం ఆసుపత్రిలో వివిధ అనారోగ్య సమస్యలతో అడ్మిట్ అయి.. చికిత్స పొందుతున్న వారికి దయాలసిస్ చేయాలి వస్తే కేఎంసీలోని సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిలోని రెండో అంతస్తులోకి వెళ్లాలి. ఎంజీఎం నుంచి కేఎంసీకి అంబులెన్సులో తీసుకెళ్లి తీసుకువస్తున్నారు. అనారోగ్యంతో ఉన్నవారు ప్రయాణించాల్సి రావడంతో ఎంతో ప్రయాసకు గురవుతున్నారు. ఎంత మంది బాధితులుంటే అంత మందిని ఒకేసారి అంబులెన్స్ లో తీసుకెళ్లడం ఇబ్బంది అవుతోంది. దీనివల్ల బాధితులతో పాటు వారి సహాయకులు అవస్థలు పడుతున్నారు. ఎంజీఎంలోనే రక్తశుద్ధి ఏర్పాటు చేయాల్సి అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కేఎంసీలో 10 దయాలసిస్ పరికరాలకు 9 పనిచేస్తున్నాయి. నలుగురు టెక్నిషియన్లు పనిచేస్తున్నారు. క్రిమి సంహారక మందు తాగినవారు, ఎన్ఎచ్ఐ, కిడ్నీ దెబ్బతిన్నప్పుడు, ఇతర అనారోగ్య సమస్యలతో

బాధపడుతూ.. ఎంజీఎంలో అడ్మిట్ అవుతారు. వైద్య పరీక్షల్లో కిడ్నీ సమస్య ఉన్నట్లు తేలితే దయాలసిస్ కు పంపిస్తారు. ఇలా రోజుకు 7-8 మంది చొప్పున కొత్త రోగులకు దయాలసిస్ చేస్తున్నారు. రోగి ఆరోగ్య పరిస్థితిని బట్టి ఆరోగ్యశ్రీలో నాలుగుసార్లు దయాలసిస్ చేస్తున్నారు. అప్పటికి కిడ్నీ పనితీరు మెరుగుపడకపోతే క్రమం తప్పకుండా వారానికి ఒకటిరెండు సార్లు వారి శరీర పరిస్థితిని బట్టి దయాలసిస్ చేసుకోవాలని వైద్యులు సూచిస్తారు. ఎంజీఎం నుంచి డిస్చార్జి అయ్యాక కూడా దయాలసిస్ చేయాలి వస్తే ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకుని తమ గ్రామానికి దగ్గర్లో ఉన్న సెంటర్ లో ఉచితంగా చేసుకోవచ్చు. కేఎంసీలో డీసీ దయాలసిస్ సెంటర్ కాకతీయ వైద్య కళాశాల(కేఎంసీ)లోని సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిలోని బస్ అంతస్తులోని డిస్ట్రీబ్యూషన్ సెంటర్ లో (డీసీడీసీ) ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా ఉచితంగా చేస్తారు. సగటున రోజుకు 50 మందికి దయాలసిస్ చేస్తున్నారు. ఈ కేంద్రంలో 14 పరికరాలుండగా, 18 మంది టెక్నిషియన్లు పనిచేస్తున్నారు. వైద్యులు సూచించిన విధంగా వారానికి ఎన్నిసార్లు దయాలసిస్ చేసుకోవాలంటే అన్నిసార్లు చేస్తారు. ముందుగా ఆరోగ్యశ్రీలో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకుంటే వారికి కేటాయించిన సమయం ప్రకారం వెళ్లి దయాలసిస్ చేస్తారు. ఒక్కో దయాలసిస్ కు 4-5 గంటల సమయం పడుతుంది.

అన్నింటికీ ఆధారం.. అంతులేని నిర్లక్ష్యం

ఎంజీఎం : ఎంజీఎం ఆసుపత్రిలోని రికార్డుల నిర్వహణ అస్పష్టంగా మారింది. అన్నింటా సాంకేతిక(డిజిటలైజేషన్) అంబుటాటలోకి వచ్చినా.. ఆసుపత్రిలోని మెడికల్ రికార్డ్ డిపార్ట్ మెంట్ (ఎం ఆర్ డీ) ఆ దిశగా అడుగులు వేయడం లేదు. ఆసుపత్రికి వచ్చిన రోగులకు అందించిన వైద్యసేవల చరిత్ర(హిస్టరీ) ఉండే కేస్ షీట్లను ఈ విభాగం వారే భద్రపరుస్తారు. అన్ని వార్డుల నుంచి రోగులు డిస్చార్జి అయ్యాక కేస్ షీట్లను ఈ విభాగం కిందిపెట్టారు. రికార్డులన్నీ కంప్యూటరైజ్ చేయకపోవడంపై విమర్శలు వస్తున్నాయి. ఇప్పటికీ మాన్యువల్ పద్ధతిలో నిర్వహించడంపై ప్రజలు పెడవి

విరుస్తున్నారు. మెడికల్ రిగిస్ట్రేషన్, నాన్ ఎంఎల్సీ కేసులను వేర్వేరుగా భద్రపరుస్తారు. ఎంఎల్సీ కేసులకు సంబంధించి రికార్డులకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. ఆయా రోగులకు సంబంధించి ఏమైనా.. పోలీసు కేసు సమాధి, కోర్టు వరకు వెళితే అప్పుడు ఈ రికార్డులు అవసరం అవుతాయి. ఉదాహరణకు ఒక రోడ్డు ప్రమాదం జరిగితే సమాధి కేసులో వైద్యులు సాక్ష్యం చెప్పాల్సి వస్తే బాధితుడికి ఏ అవయవం దెబ్బతిన్నది, ఆవరేషన్ చేసింది.. లేనిది, ఎలాంటి చికిత్స అందించారనే విషయాలపై కోర్టుకు వివరిస్తారు. వైద్యం అందించాక చాలా రోజులకు సాక్ష్యం చెప్పాల్సి వస్తుంది. అప్పుడు ఈ రికార్డులను చూసి అందించిన చికిత్సను గుర్తుచేసుకుని కోర్టుకు వివరిస్తారు. బీమా క్లెయిమ్ చేసుకునేవారు ఆసుపత్రి నుంచి డిస్చార్జి అయ్యాక ఎంఆర్ డీలో భద్రపరిచిన కేస్ షీట్ల ఆధారంగానే నెవేడికలు ఇస్తారు. అక్షర దోషాలంటే ఇబ్బందే.. ఆసుపత్రిలో చేరి.. చికిత్స పొందుతూ మృతిచెందిన వివరాలను మహానగర పాలక సంస్థకు ఇస్తారు. అక్కడి నుంచి మరణ ధ్రువీకరణ పత్రం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. అక్షర దోషాలంటే బీమా క్లెయిమ్ చేసుకునేవారు, మరకొన్ని సంరక్షణల్లో ఇబ్బంది పడతారు. అలాంటివారు మళ్లీ ఎంజీఎం లోని ఈ విభాగం చుట్టూ తిరగాల్సిందే. మరణించిన వారి ఆధార, ఇతర గుర్తింపు కార్డులు తీసుకొని, న్యాయవాదితో అభిదేవితే ఇచ్చి, ఎంఆర్ డీ సిబ్బంది సూచించిన పత్రాలు తీసుకెళ్లి దరఖాస్తు చేస్తే.. కేస్ షీట్ లో అక్షర దోషాలు సరిచేసి, మహానగర పాలక సంస్థకు పంపిస్తారు. అక్కడి నుంచి మరణ ధ్రువీకరణ పత్రం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇదో పెద్ద తరంగం. ఆధునికీకరిస్తే మేలు.. అక్షర దోషాల వల్ల ఎంత ఇబ్బంది కలుగుతుందో కంప్యూటర్ అవతలిర్లు ఇప్పట్లో తెలిసేలా లేదు. రోగులు అడ్మిట్ అయిన సందర్భంలో కేస్ షీట్ లో వివరాలు పేర్కొనే సమయంలో అక్షర దోషాలు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. రోగుల సహాయకులు హడావుడిలో పెద్దగా పట్టించుకోరు. ఆ రికార్డ్ ఎంఆర్ డీకి చేరుతుంది. డిస్చార్జి అయ్యాక అక్షర దోషం సరిచేయించుకోవడానికి నానా తంటాలు పడుతున్నారు. ఎంఆర్ డీ విభాగంలో ఒక్క కేసు షీట్ గుర్తించి, సరిచేయడానికి కొన్ని రోజుల సమయం పడుతోంది. డిజిటలైజేషన్ విధానాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకువస్తే ఒక్కొక్కరి రికార్డుల దర్శనమిస్తారు. ఆధారం అనుసంధానం చేస్తే ఆధారలో ఉన్న వివరాలే ఇక్కడ రికార్డుల్లో నమోదయ్యే అవకాశం ఉంది.

